

Andra roten, tomt 29

Kvarteret Varuhuset

Elfte roten 1637–57v

Kungsgatan mellan Västra Hamnen och

Femte roten 1657h–70

Korsgatan

Kungsgatan 31

Östra delen av 2.29

RM Jon vävare (1645)- 1656–63 1656: 1.2 1657v:-17, ****V**** 1657h: 1 2.29ö

1658: 3, 1659–61:2½ 1662–63: 1½, 1665– 70 G 1670–77

Det fanns minst två Joen vävare samtidigt: En *Joen Nilsson vävare* bodde åren 1646–48 hos Dittmar vävares änka medan denne i elfte roten torde vara identisk med *Joen Hermansson vävare*. Han hade enligt vad som berättades vid Göteborgs KR den 22.8.1650 skriftligen caverat för sin svåger *Per Nilsson i Vänersborg* och antagit hans skuld som sin egen.

Vid kämnärsrätten den 17.4.1667 omtalas en ”*Bertina Joen vävares*” (möjligen identisk med *Bertina Mikaelsson*) som krävde hustru *Brita Anders Anderssons* på 14 mark resterande arbetslön för 68 alnar väv av blaggarn 3 1/2 öre kopparmynt alnen, av vilket Bertina redan fått 4 daler kopparmynt. Bertina hade först fått för 10 mark fläsk. ”Ehuru väl fläsket blev hemsänt, så haver Bertina åter i dess ställe undfångit 9 stockar ved, förmenandes därmed Bertina till fyllest vara betald: dock till att undfly vidare split och vidlöftighet, vill Brita de 14 mark kopparmynt betala.”

Vintern 1671 hade Joen vävare enligt resolutionsboken (11.12.1671) *murmästaren Lars Olofsson* som hyresgäst: ”Efter såsom murmästaren Lars Olofsson haver resolverat att bliva här över vintern till att taga en bekväm vårdag i alt till Stadzhuusets förfärdigande. Alltså blev resolverat och befallt det honom härbärge skall beställas hos Jon vävare uppå stadens bekostnad. Och bestods honom fritt härbärge och husalego ifrån den tiden hans arbete här vid stadshuset stadnade intill den dagen han detsamma begynner.”

Den 15.2.1677 bestämdes det, att avlidne Joen Linvävares hus på Konungsgatan skulle värderas.

Michel vävare ibid 1660–62 1/2

Catharina Joen vävares dotter 1679 G 1678–79

Gift 1/ *Lars Bengtsson saltmätare* 2/ *guldsmeden Johan Larsson Höberg*.

Anders vävare 1678–81. Att han bodde kvar 1696 enligt tomtöreslängderna antyder att han var anknuten till Joen vävares familj (gift med *Engel Jonsdotter*?)

Lars Bengtsson saltmätare

1681 G 1680–81 1 tomt

Son gymnasisten *Bengt Larsson Otrill* (se nedan) vars mor var *linvävaredottern Catharina Jonsdotter* ovan, som gifte om sig med

Guldsmeden Johan Larsson Höberg,

1692–96

som den 4.9.1694 till *Sven Påvelsson Bånge* pantsatte Joen vävares gamla gård ”mellan Ulrik hovslagare och Arent skräddare” för låntagna 50 d smt. Han var son till *guldsmeden Lars Andersson* (se 4.30) *Guldsmeden Johan Höberg* sades fått gården alldeles efter köpebrevet (till Joen vävare) den 8.12.1645 och ingen annan hade något att säga till om i gården, emedan hustruns syster *Engel Jonsdotter* var utlöst. Redan den 11.4.1692 säges Johan Larsson Höberg äga gård på Konungsgatan intill skräddaren Arent Svensson Burman.

Johan Larsson guldsmed klagade i rätten den 28.8.1682 över, att *Knut Andersson* som förmyndare förhindrade hans äktenskap med *Anders Gunnarssons systerdotter*. Tillsammans med sin yngre bror *guldsmeden Anders Larsson Höberg* skulle Johan Larsson Höberg enl. mag.prot. juni 1693 ”sju, åtta år” tidigare ha tillverkat en guldring med löjtnant *Henrik Jürgens* och *Maria Stillmans* namn.

I bouppteckningen omtalas Johan Larsson Höberg ha avlidna hustrun Catharina Jnsdotter och styvsonen *gymnasisten Bengt Larsson Otrill* (se ovan) samt de egna barnen *Catharina* och *Anna Johansdotter*.

Johan Larsson Höbergs änka *Cecilia Persdotter* ägde gården 1711–12.

Hans dotter Catharina Johansdotter var 1712 trolodad och sedan gift med *f.d. ryttaren, sedermera knivsmiden Carl Daniel Stritz* (Streetz, Streutz, Strates) som ägde denna gård 2.29ö 1713. Hospitalet uppbjöd 16.8.1714 genom Henrik Ekebom och Sven Blomstedt gården för ”hospitalsfordran 309 d smt samt ett omyndigt barns inestående arv 148 d smt för vilka de stå i caution jämte Konungens och stadens återstående Contribution 22 d 24 öre och andre private fordringar 17 d 14 öre smt sig tillsammans stigande 497 d 10 öre smt.” 1716 värderades tomten till 150 och husen till 360 d smt: inneboende var *underskulden Sämborg*, *Lars Collberg* och *konstapeln Jonas Pihlman* under artilleriet (1717 löjtnant och med sin hustru *Sara* bosatt 2.28 hos Erik Månsson smeds arvingar).

Carl Daniel Stritz sålde 21.1.1716 för 450 d smt gården med tillhörande hus” mellan Erik Månsson smed i öster och skräddaren Olof Svensson i väster ”till

konsistoriepedellen och ringkarlen Sven (Esbjörnsson) Bolin.

”Kiörkebetjänten” Sven Bolin lagbjöd den 23.1.1716 knivsmiden Daniel Stritz hus och gård. I köpevillkoren ingick, att Sven Bolin åt Stritz skulle uppsätta en liten stuga med kök bak i gården för Stritz och hans hustru i deras livstid ”men de själva underhålla”. Sven Bolin hade blivit borgare den 11.4.1715. Utom Stritz och hans hustru Catharina Johansdotter bodde 1717 hos Bolin dementerade *frälsefogden Arfwid Axelsson* och hans hustru *Kerstin Jönsdotter*. Sven Bolin sökte förgäves klockaretjänst i domkyrkan 1734 efter Hans Lignell. Han pantsatte sin gård på Kungsgatan den 6.9.1723 till Olof Persson Ekmarck. Troligen avled Sven Bolin 1739. Tjugo år senare – 1759 – sålde hans änka *Brita Svendsdotter Stolpe* gården för 2.200 daler till

juveleraren Carl Petter Ahrenberg.

som även köpte tomten väster härom (se nedan). Brita Bolin (el. Stolpe) sålde sin gård till Carl Petter Ahrenberg på villkor att hon under sin livstid skulle få bebo ett rum i gården (uppbud 21.1.1759: grannar Olof Rising i öster, Peter Sigström i väster).

Västra delen av 2.29

Torbjörn smed 1657–56, 1658: 1 ("Björn smed")

Lars Torbjörnsson snickare 1660–1662: 1/2 1663: 1, 1666–70

Sören målare 1662: 1/2

Lars snickare (nr 2) 1661–62:1 jfr nedan 1665–68

Lars Torbjörnsson snickare ägde från 1660 den västra delen av 2.29. Denne Lars Torbjörnsson snickare bör skiljas från den samtidigt levande *Lars Christiernsson snickare* i samma rote. Bakugnslängden nämner första gången 1676 hans änka, men en längd över mantal, hus och tomter från omkring 1676 nämner "en präst från Öggera" (*öarna*) som ägare till denna tomt. Det är obekant, vilken denna prästman var.

Inte heller är det bekant hur och när tomten kom i *rådsförvanten Jacob Herweghs* ägo. Han avled den 19.10.1690 och arvingarna sålde för 206 d smt hus "mellan avlidne rector Nicolaus Frolander i väster och guldsmeden Johan Larsson Höberg i öster" till

skräddaremästare Arendt Svensson Burman, som lät uppbjuda gården 11.4.1692. Samtidigt betalade han 4 daler i huseköpspenning. Han säges vara "bror" (halvbror?) till bleckslagaren Johan Kempe. Hans änka gifte om sig med

skräddaremästare Olof Svensson Westman,

som därigenom blev ägare 1710–32. 1715 värderades tomten till 150, husen till 400 och lösöret till 100 d smt. 1717 nämns hans hustru *Susanna Michelsdotter* och *gesäll Håkan Sarin*. Hos honom bodde *collega Börge Fridelius*.

Husen brann 1721, varför Westman för återuppbyggnaden den 28.8.1722? lånade 100 daler av *mäster Gregorius Beckman*

och till honom pantsatte sin tomt "på Kungsgatan gentemot svenska kyrkan". 1724 beskrives han i tomtöreslängden som "fattig utan näring". Konsistoriepedellen Sven Bolin köpte den 17.11.1733 av Olof Svensson Westman, dennes hustru och *styvdottern Emerentia Burman med hennes make Loman halva* tomten för 100 d smt. I köpet ingick en brädbod med spis. Denna del av tomten såldes av Bolins änka till juveleraren Carl Petter Ahrenberg.

Styvdottern *Maria Burman* ärvde enligt Olof Westmans testamente den *andra halva* tomten och pantsatte den till Kristine kyrkas fattigbössa den 25.2.1742, då den sades ligga "på Kungsgatan mellan Sven Bolins änka i öster och tygskrivaren Jonas Åkerman i väster gentemot Svenska kyrkan".

Denna del av tomten ägdes 1745 av *skräddaren Erik Bjerkmän* och 1745 av *skräddaren Olof Örnberg*. Senare såldes "avlidne skräddaren Olof Svenssons gård på Kungsgatan" till

skomakaremästare Carl Sigström

"utom ett tomtstycke, som Svensson sålt till avlidne ringkarlen Bolin". Sigström står i tomtöreslängden 1750–58 men 1759 gick även denna del av tomten till Carl Petter Ahrenberg som nu ägde hela 2.29.

Carl Petter Ahrenberg blev juveleraremästare 1753. Burskap i Göteborg erhöll han 17.9.1756. Han var även gästgivare i Göteborg. Han var född 12.10.1725 och alltså närmare 70 år gammal, när han avled 3.2.1795. Han gifte sig 27.4.1753 med *Sara Elisabeth Fernlöf*, född 23.7.1732, död

20.8.1786. dotter till *guldsmedsmästare Olof Fernlöf*, död 1766 och *Sara Elisabeth Wintersteen*, född 1698, död 1732. – En dotter var gift *handl Olof Wohlfart*, en annan med *handlanden Erik Liedström*. Sonen *Olof Petter Ahrenberg*, född 1759, död 1805, var komminister i Skepplanda. (Berg II:1–2, 44).

Vid sekelskiftet 1800 hade gården övertagits av *gästgivaren Anders N Lysell*. Den köptes på auktion 23.3.1802 av *mademoiselle Martina Törngren* (uppbud 7.6.1802), som den 12.8.1805 överlät den till *båtålderman Anders Edström* (uppbud 26.8.1706). Stenhus stod under byggnad 1707. Gården såldes 1810 till *handlanden Zacharias Wideberg* (uppbud 23.7.1810).